

Projekt

z dnia 20 lutego 2019 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ SĘDZISZÓW**

z dnia 26 lutego 2019 r.

**w sprawie rozpatrzenia protestu wyborczego na wybór sołtysa sołectwa Marianów przeprowadzonych
w dniu 16 stycznia 2019 roku**

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 35 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm. w 2018 r. poz. 1000, 1349, 1432, 2500) uchwała się, co następuje:

§ 1. Protest wyborczy złożony przez Pana _____, mieszkańca sołectwa Marianów w sprawie nieprawidłowości przy przeprowadzaniu wyborów na sołtysa sołectwa Marianów uznaje się za bezzasadny.

§ 2. Zobowiązuje się przewodniczącego Rady Miejskiej do poinformowania wnoszącego protest o jego rozpatrzeniu poprzez przesłanie odpisu uchwały wraz z uzasadnieniem.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Sędziszów

Adam Mysiara

Uzasadnienie

Stosownie do postanowień uchwały Nr II/19/2018 Rady Miejskiej Sędziszów z dnia 28 listopada 2018 roku, na terenie gminy w okresie od 7 stycznia 2019 r. do 4 lutego 2019 r. odbywały się wybory do organów jednostek pomocniczych gminy (*wybory sołtysów i rad sołeckich oraz przewodniczących zarządów osiedli i zarządów osiedli*). Zebranie wyborcze w sprawie wyborów sołtysa i do rady sołeckiej w sołectwie Marianów, odbyło się 9 stycznia 2019 r. Zgodnie z procedurą według § 23 Statutu Sołectwa Marianów nadanego *uchwałą Nr III /32/2003, załącznik Nr 15 Rady Miejskiej z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2003 r. Nr 140, poz. 1250)* - dwukrotne przeprowadzenie głosowania tajnego na wybór sołtysa - nie przyniosło rozstrzygnięcia - dwóch kandydatów dwukrotnie otrzymało 20 do 20 głosów, czyli remis. W zebraniu uczestniczyło 40 osób, na ogólną liczbę uprawnionych według spisu wyborców 70 osób. W tym stanie rzeczy według ust. 5 niniejszego paragrafu zarządzane zostało zwołanie kolejnego zebrania wiejskiego w przedmiocie przeprowadzenia wyborów w 7 dniu od daty pierwotnych wyborów, czyli na 16 stycznia 2019 roku.

W zebraniu wyborczym w dniu 16 stycznia 2019 roku, uczestniczyło 60 osób. Spis wyborców sporządzony na podstawie stałego rejestru wyborców w gminie Sędziszów, dla sołectwa Marianów zawierał wykaz 73-ech osób uprawnionych do głosowania. W trakcie zebrania dopisano do spisu wyborców 2 osoby na podstawie przedłożonych zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały, są to wyborcy pod poz. 74 i 75 z adnotacją - data - „*od 11.01.2019*”. Przy czym, według analizy spisu - z wymienionych dwóch osób dopisanych na zebraniu, jedna już była umieszczona na spisie wyborców pod poz. 34 i dopisano ją ponownie w poz. 75. Łącznie na spisie wyborców w dniu 16 stycznia uprawnionych do głosowania wykazano 75 osób, uwzględniając jedną osobę wpisaną dwukrotnie liczba osób ujętych w spisie faktycznie wynosiła 74. Według sporządzonego protokołu z tajnego głosowania, komisja skrutacyjna ustaliła wynik głosowania na kandydatów (*te same osoby jak w dniu 9 stycznia 2019 roku*): Beata Capiga = 32 głosy, Dariusz Ogórek = 28 głosów.

Od wyniku zebrania wyborczego, mieszkaniec sołectwa p. _____, skierował protest wyborczy do Burmistrza Sędziszowa jako organu wykonawczego gminy i do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

W przedmiocie niniejszego procedowania, jako pierwsza została rozważona kwestia właściwości organu do rozpatrzenia złożonego protestu. W wyniku oceny prawnej uznaje się, że protest został mylnie skierowany do Burmistrza Sędziszowa, a wyłączna kompetencja do jego rozpoznania należy do Rady Miejskiej. Ustawa o samorządzie gminnym nie zawiera żadnych przepisów dotyczących trybu zaskarżenia wyników wyborów sołeckich. Podobnie w analizowanym przypadku kwestii tej nie uregulowano w statucie sołectwa. Z tych względów należy posłużyć się przez analogię przepisami o nadzorze organu stanowiącego nad jednostkami pomocniczymi gminy. W wyniku wykładni art. 18a ust 1 ustawy o samorządzie gminnym należy uznać, że na mocy przepisów ogólnych („*rada gminy kontroluje działalność jednostek pomocniczych*”) Rada Miejska Sędziszów jest organem wyłącznie kompetentnym do rozpoznania protestu.

Właściwość rady gminy do rozpoznawania protestów wyborczych dot. wyborów sołtysa potwierdza orzecznictwo np.:

Wyr. WSA Wrocław III Sa/Wr 8/08 z dn. 30.09.2008 r., cyt: *Istnieje możliwość wypowiedzenia się przez radę gminy w sprawie ważności wyborów sołtysa w drodze uchwały.*

Wyr. NSA Warszawa II OSK 3029/12 z dn. 05.02.2013 r., cyt: *Ustawa o samorządzie gminnym nie przewiduje instytucji protestów wyborczych przy wyborach organów jednostek pomocniczych (sołtys, rada sołecka), brak też w niej wyraźnego umocowania do oceny przez radę ważności wyborów tych organów. Rozważenia zatem wymaga, czy rada gminy może wypowiadać się w kwestii ważności wyborów sołtysa bowiem ustawa o samorządzie gminnym nie przewiduje instytucji protestu wyborczego przy wyborach organów jednostek pomocniczych gminy, brak też w niej wyraźnego - jednoznacznego umocowania do oceny przez radę ważności wyborów tych organów, również w statucie Sołectwa D. nie wskazano zakresu i form kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej. Przyjęcie jednak stanowiska, że rada pozbawiona byłaby możliwości unieważnienia wyborów sołtysa mogłoby doprowadzić do funkcjonowania organu jednostki pomocniczej wybranego niezgodnie z prawem np.: przy naruszeniu zasady tajności. Powyższa sytuacja byłaby nie do zaakceptowania tym bardziej, że zarówno powołanie jednostki pomocniczej gminy, jak i określenie zakresu jej działania należy do wyłącznej kompetencji rady gminy, która nadto sprawuje kontrolę działalności jednostek pomocniczych gminy. Należy wyraźnie podkreślić, że możliwość kontrolowania przebiegu i wyników wyborów do organów jednostek pomocniczych przez rady gminy, na podstawie ogólnej normy kompetencyjnej, wynikającej*

z art.18 i art. 35 u.s.g., nie była dotychczas kwestionowana w orzecznictwie. (np. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 kwietnia 1999 r. sygn. akt II SA 231/99 CBOSA) Przywołane orzecznictwo prowadzi do przekonania, że rada gminy posiada uprawnienia do kontrolowania procedur wyborczych organów jednostek pomocniczych i w ramach tej kontroli ma prawo rozstrzygać protesty wyborcze oraz stwierdzać nieważność wadliwie (niezgodnie z prawem) przeprowadzonych wyborów. Jednak najdalej idący wynik kontroli, może być przez radę gminy zastosowany jedynie w przypadku, gdy przeprowadzone bądź przedstawione przez protestujących dowody, wskażą niezbicie na fakt naruszenia przepisów ustaw (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 30 września 2008 r., sygn. III SA/Wr 393/08 (LEX nr 518520). Rada nie może unieważnić wyborów bez dowiedzenia, że zostały złamane jasno wskazane przepisy prawa powszechnie obowiązującego określającego przesłanki ważności wyborów, bowiem to prowadziłoby do naruszenia art. 2 Konstytucji RP ustanawiającego zasadę demokratycznego państwa prawnego oraz jej art. 7 ustanawiającego zasadę działania wszelkich organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa, a także do naruszenia art.35 ust.2 u.s.g., w tej części, w jakim wybór sołtysa powierza mieszkańcom gminy.

Zarzuty merytoryczne protestu dotyczą:

1. Nieprawidłowego - w ocenie protestującego - zameldowania 5 osób w okresie między 9 stycznia 2019 r. a 16 stycznia 2019 r. pod adresem _____ tj. w miejscu zamieszkania _____
Autor protestu wskazuje, że osoby te nie są stałymi mieszkańcami sołectwa Marianów i nigdy w nim nie mieszkały, a z kontekstu skargi wynika, że zostały zameldowane wyłącznie na „potrzeby” wyborów.

Zasady realizacji obowiązku meldunkowego określone zostały w dziale 4 ustawy z dnia 24 września 2010 r. - o ewidencji ludności (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1382 z późn. zm.). Zameldowania można dokonać osobiście lub w formie elektronicznej. Obywatel polski, dokonujący zameldowania, musi przedstawić potwierdzenie pobytu w lokalu dokonane przez właściciela lub inny podmiot dysponujący tytułem prawnym do lokalu oraz - do wglądu - dokument potwierdzający tytuł prawny tego właściciela lub podmiotu. W sytuacji, gdy zameldowanie następuje w formie elektronicznej, do formularza dołącza się potrzebne dokumenty w postaci elektronicznej. W razie niemożności uzyskania wymaganego dokumentu (np. potwierdzającego tytuł prawny) w postaci elektronicznej, dopuszczono dołączenie odwzorowania cyfrowego (skanu) tego dokumentu. Osoby zameldowane na pobyt stały są zapisane w rejestrze wyborców z urzędu, jeśli ktoś jest zameldowany na pobyt czasowy, musi złożyć wniosek o dopisanie do rejestru wyborców.

Zameldowanie pięciu osób na stałe, miało miejsce w dniu 11 stycznia 2019 r. w formie osobistego stawiennictwa się w urzędzie właściciela nieruchomości i osób dokonujących meldunku. W procedurze zostały spełnione wszystkie przesłanki wymagane prawem.

Można domniemywać, że zameldowanie na stałe, przez właściciela nieruchomości, w dniu 11 stycznia 2019 roku, pięciu osób i tym samym ujęcie ich w spisie wyborców sołectwa zostało dokonane na potrzeby głosowania w wyborach sołtysa. Właściciel nieruchomości skorzystał z przysługującego mu prawa swobodnego rozporządzania swoją własnością. Urzędnik prowadzący ewidencję ludności nie miał żadnych podstaw prawnych odmówić dokonania czynności zameldowania, a tym samym wpisu do rejestru wyborców.

2. Odmowy wpisania na listę wyborców 2 osób zamieszkujących stale od 6 lat w sołectwie Marianów, które ubiegały się o wpis na listę wyborców w okresie między 9 stycznia 2019 r. a 16 stycznia 2019 r., z uwagi na stwierdzony przez pracownika USC w Sędziszowie, prowadzącego sprawy ewidencji ludności - brak meldunku.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 w/w ustawy obywatel polski dokonuje zameldowania na pobyt stały lub czasowy w formie pisemnej w organie gminy lub elektronicznej za urzędowym poświadczeniem odbioru. Warunkiem zameldowania jest zgodnie z art. 28 ust 2 w/w ustawy potwierdzenie pobytu w lokalu przez właściciela nieruchomości lub podmiot dysponujący innym tytułem prawnym do lokalu.

Jak wynika z przedstawionych dokumentów, w dniu 11 stycznia 2019 r. do tutejszego USC, w towarzystwie p. _____, w celu dopisania się do rejestru wyborców zgłosiły się dwie osoby. W/w jednak nie przedłożyły pisemnego wniosku o jakim mowa w art. 28 ust 1 pkt 1, stosowny dokument nie wpłynął również w wersji elektronicznej zgodnie z art. 28 ust 1 pkt 2 w/w ustawy.

Zainteresowane wyjaśniły, że nie mają żadnego dokumentu, z którego wynikałby tytuł prawny do lokalu, ani żadnych innych umów cywilnoprawnych z których taki fakt można by wywodzić. Wobec braku powyższych dokumentów Panie spotkały się z ustną odmową wpisania do rejestru wyborców. Wobec braku

pisemnego wniosku wszczynającego postępowanie decyzja odmowna w formie pisemnej w omawianym przypadku nie była wymagana. Powyższe działania pracownika USC były prawidłowe i nie mogą żadną miarą stanowić przesłanki do unieważnienia wyborów w sołectwie.

3. Nieobecności „władz Urzędu Miejskiego do nadzorowania głosowania” w dniu 16 stycznia 2019 r.

W istocie jak wynika ze sporządzonej dokumentacji zebrania wyborczego w dniu 16 stycznia 2019 r. we wsi Marianów nie byli obecni zarówno Burmistrz Sędziszowa, Sekretarz Gminy jak i Skarbnik Gminy. W zebraniu w dniu 9 stycznia 2019 r. uczestniczył Burmistrz. W zebraniu w dniu 16 stycznia 2019 r. Burmistrz uczestniczył w tym samym czasie w innym zebraniu. Brak jest przepisu obligującego w/w osoby do osobistego i bezpośredniego sprawowania nadzoru nad przeprowadzanymi wyborami. Stąd nie ma podstaw prawnych do podważania wyniku wyborczego ze względu, iż w zebraniu nie uczestniczyli przedstawiciele kierownictwa Urzędu Miejskiego

Z tych względów postanawia się jak w sentencji uchwały.